

Tungkol Saan ang Modyul na Ito?

Nagbabalak ka bang magpakasal? Kung gayon, ang modyul na ito ay naangkop sa iyo. Kung ikaw ay may asawa na, basahin ang modyul na ito upang matuklasan kung napag-isipan mong mabuti ang iyong pinanumpaan bago ka nagkapasal.

Ang pagpapakasal ay isang panghabang-buhay na pagsasama ng isang lalaki at isang babae. Maraming bagay na kailangang bigyan ng kaukulang pansin kapag panghabang-buhay na pagsasama ang pag-uusapan.

Sa modyul na ito, tatalakayin natin nang masinsinan ang pag-aasawa, lalong-lalo na ang mga bagay-bagay na dapat mong pakaisipin at timbangin bago ka tuluyang mag-pasiyang magpakasal.

Ang modyul na ito ay mayroong dalawang aralin :

Aralin Bilang 1– *Ano ang Pag-aasawa ?*

Aralin Bilang 2 – *O, Mag-aasawa ka na Pala*

Anu-ano ang mga Matututuhan Mo sa Modyul na Ito?

Pagkatapos mong pag-aralan ang modyul na ito, dapat ay kaya mo nang :

- ◆ maipaliwanag ang pag-aasawa at ang mga tuntunin at batas na sumasakop dito;
- ◆ kilalanin ang mga “basic” na pangangailangan ng mga nais mag-asawa;
- ◆ kilalanin ang mga bagay-bagay na kailangang isa-alang-alang bago magpakasal;
- ◆ kilalanin ang mga bagay-bagay na inaasam-asam mo sa pag-aasawa;
- ◆ maipaliwanag ang mga sangkap ng isang matiwasay na pagsasama ng mag-asawa; at
- ◆ kilalanin ang mga haharaping pagpapasiyahan sa pagpaplano ng kasal.

Anu-ano na ang mga Alam Mo?

Tuklasin natin ang iyong kaalaman tungkol sa paksang tatalakayin natin.

- I. Kilalanin ang tinutukoy sa bawa't pangungusap. Piliin sa nakalista sa loob ng kahon ang salitang naangkop sa iyong sagot at isulat ito sa patlang na nakalaan sa bawa't bilang.

Kontrata	"Compatibility"	Kasalang sibil
"Annulment"	Pag-aasawa	"Divorce"
Relihiyosong Kasalan		

- _____ 1. Ang lehitimong pagsasama ng mag-asawa.
- _____ 2. Isang pag-aasawang ipinagdiwang ng isang alkalde o hukom.
- _____ 3. Isang pag-aasawang ipinagdiwang ng lider ng isang tribo.
- _____ 4. Ang antas kung saan ikaw at ang iyong kabiya ay maaaring magsama na matiwasay ay tinatawag na _____.
- _____ 5. Pagpasiya na ang kasalan ay hindi balido o walang nangyaring tunay na kasalan.

- II. Isulat ang **T** kung ang pangungusap ay tama at **M** kung ang pangungusap ay mali. Kung ang pangungusap ay mali, ipaliwanag ang inyong dahilan.

- _____ 1. Sa pagpapasyang magpakasal, ang dapat lamang alamin at tuunan nang pag-iisip ng nagbabalak mag-asawa ay kung sila nga ay nagmamahalan.
- _____ 2. Hindi dapat tuunan nang pansin ng nagbabalak mag-asawa, ang maaring pagkakaiba ng kanilang antas sa lipunan at kanilang aring yaman.
- _____ 3. Nagsisimulang magkaroon ng ugnayan ang iyong pamilya sa pamilya ng iyong asawa pagkatapos ninyong makasal.
- _____ 4. Ang kasabihang mayroon kayong pinagkakaisahang pilosopiya o pananaw sa buhay ay nangangahulugang di-nagtutunggali ang inyong mga hangarin at paniniwala.
- _____ 5. Nararapat na magsikap ang nagbabalak mag-asawa na magdaos ng engrandeng kasalan o maluhong handaan sa pagdiriwang ng kasal.

O, kamusta naman? Sa palagay mo ba ay tama ang karamihan ng iyong sagot? Ihambing ang iyong mga sagot sa *Batayan sa Pagwawasto* sa pahina 27.

Magaling kung lahat ng iyong mga sagot ay tama. Makikita lamang na marami ka nang nalalaman tungkol sa mga paksa sa modyul na ito. Gayon pa man, maiging pag-aralan pa rin ang modyul na ito upang mapagbalik-aralan ang iyong mga kaalaman. Malay mo, maaaring may mga ilang bagong bagay ka pang matutunan.

Huwag mag-alala kung kaunti ang iyong nakuhang tamang sagot. Nangangahulugan lamang na para nga sa iyo ang modyul na ito. Makatutulong ito upang maintindihan mo ang ilang mga konsepto na maaari mong gamitin sa iyong pang-araw-araw na pamumuhay. Kung pag-aaralan mong maigi ang modyul na ito, matutuklasan mo ang lahat ng tamang sagot sa pagsusuri at maaring may higit ka pang matutunan! Handa ka na ba?

Maaari ka nang tumuloy sa susunod na pahina upang simulan ang Aralin Bilang 1.

Ano ang Pag-aasawa?

Natitiyak kong marami ka nang naririnig tungkol sa buhay may-asawa. Marami ang nagsasabing hindi ito madali at maaaring napatunayan mo na ito sa pagmamasid mo lamang sa iyong mga magulang. Maraming mga pananagutan ang mga magulang, katulad ng pagbabayad sa mga sinisingil na pinagkagastusan, pagpapa-aral sa mga anak at pagsisikap kumita ng ipapakain sa pamilya.

Bago ka magpasyang mag-asawa, dapat mong pag-isipan ang maraming bagay na nangangailangan ng iyong kaukulang pansin. Hindi ka lang basta-bastang magpapasya at magpapatuloy na magpakasal nang ganoon na lamang.

Sa araling ito, tatalakayin natin ang mga dapat mong isaalang-alang na gagawin at ang mga detalyeng kailangan mong pag-ukulan ng pansin. Kung nagbabalak kang pakasal, dapat mong timbangin lahat ang mga konsiderasyon at isipin ang iyong mga opsyon.

Pagkatapos mong basahin ang araling ito, makakaya mo nang :

- ◆ ipaliwanag ang pag-aasawa at ang mga tuntunin at batas na sumasakop dito; at
- ◆ kilalanin ang mga mahalagang pangangailangan ng mga may balak mag-asawa.

Subukan Natin Ito

Ipaliwanag ang kahulugan ng pag-aasawa sa sarili mong mga salita sa pamamagitan ng pagbuo sa sumusunod na pangungusap:

Ang ibig sabihin ng pag-aasawa ay

Ang pag-aasawa ay maaaring ipaliwanag sa maraming paraan. Naririto ang ilang paliwanag ayon sa mga mag-asawang iba-iba ang gulang at karanasan.

Ang pag-aasawa ay

... *pakikipag-isa habang-buhay sa aking kapit-kaluluwa (soulmate)...*

... *isang buhay na puno ng kasiyahan, pagmamahal at pagbabahaginan...*

... *pagbabahaginan ng mga magaganda at di-magagandang sandali...*

... *ang kahalagahan ng pamilya bilang isang pangkat...*

... *isang panghabang-buhay na pagsasama, pagbabahaginan, pagmamahalan, at pag-aalalayan sa isa't isa...*

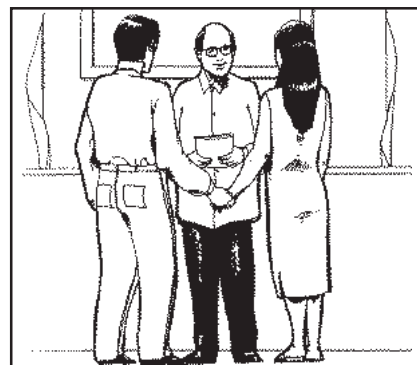
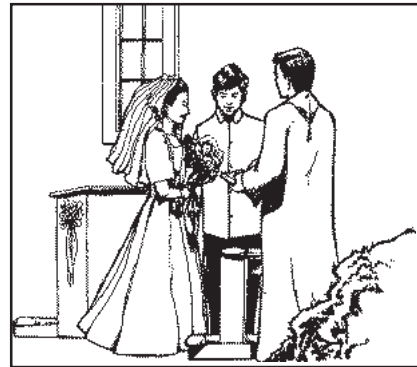
Alamin Natin

Ano ang Pag-aasawa?

Ang **pag-aasawa** ay tumutukoy sa lehitimong pagkakaisa ng ikinasal na lalaki at babae. Ang pagbigkas ng salitang lehitimo ay nangangahulugang ang kasal ay ipinagtibay at pinahintulutan sa ilalim ng isang batas : batas ng isang relihiyon o batas na sibil. Ang batas ng isang relihiyon (o simbahan) ay tumutukoy sa tuntunin ng pananampalataya ng tao. Ang batas na sibil ay tumutukoy sa mga batas ng ating bansa.

Ang padiriwang ng kasal o pag-aasawa ay maaaring:

1. **Relihiyosong kasalan** – ipinagdiwang ng isang pari, pastor, rabi, ministro, imam o ibang may kapangyarihan na panunungkulan sa simbahan o relihiyon. Ang ganitong kasalan ay ipinagtibay at pinahihintulutan ayon sa mga tuntunin ng kinauukulang simbahan o relihiyon (halimbawa, Protestante, Katoliko, Muslim, Iglesia ni Kristo, Hudaismo, Budismo, Hinduismo).
2. **Kasalanag Sibil** – ipinagdiwang ng isang hukom o alkalde at may pahintulot at ipinagtibay ng batas na sibil.

3. **Kasalang pantribo** – ipinagdiwang ng pinuno o mga pinuno ng tribo, at may pahintulot at ipinagtibay ng mga tuntunin ng tribo.

Ang tatlong uri ng kasalan ay kinikilala ng batas ng Pilipinas. Nguni't sa ibang mga relihiyon, halimbawa ay ang Simbahang Katoliko, hindi kinikilala ang kasalang sibil at kasalang pantribo.

Bakit ito ganito ?

Naniniwala ang Simbahang Katoliko na dahil sa kanyang pagiging isang banal na institusyon, ito ay galing sa Diyos kung kaya't nararapat na hindi mapasailalim sa kahit anong institusyon na tao ang bumuo o lumikha (tinutukoy ang pamahalaan o gobyerno sa tuntunin ng batas na sibil at tinutukoy naman ang mga pinuno ng tribo sa pagdiriwang ng kasalang pantribo).

Kailangang pag-isipan mong mabuti kung ano ang ninanais mong uri ng pagdiriwang ng iyong kasal. Ang pagpapahalaga at paniniwala mo at ng iyong magiging kabiya ang magiging batayan ng inyong magiging pasiya.

Subukan Natin Ito

Suriin natin ngayon ang iyong kaalaman tungkol sa mga batas ng pagpapakasal o pag-aasawa. Isulat ang **T** kung totoo ang pahayag ng pangungusap at **M** kung ang pahayag ay mali. Kung ang pahayag ay mali, ibigay ang dahilan kung bakit. Isulat ang iyong sagot sa patlang matapos ang bawa't pahayag.

Sa ilalim ng mga batas ng Pilipinas...

- _____ 1. Kung ang isang lalaki at isang babae ay parehong 18 taong gulang na, maaari na silang magpakasal kahit hindi sang-ayon ang mga magulang sa kanilang pagsasama.
- _____ 2. Sa isang seremonya ng kasal, di na kailangan ng iba pang tao maliban sa mag-aasawa upang magpakasal.
- _____ 3. Maaaring maging tagapagdiwang ng kasal ang isang kapitan ng barangay.

Tingnan ang iyong mga sagot sa *Batayan sa Pagwawasto* sa pahina 27.

Tama bang lahat ang iyong mga sagot? Kung hindi, huwag mag-alala dahil tatalakayin natin ang mga kinakailangan ng mga tao na nais magpakasal.

Alamin Natin

Ang pag-aasawa ayon sa Batas ng Pilipinas

Upang maging lehitimo ang kasal ninuman sa ilalim ng batas ng Pilipinas, kailangan ang mga sumusunod:

1. Ang nagbabalak mag-asawa ay dapat isang lalaki at isang babae. Sa Pilipinas at sa marami pang ibang bansa, hindi pinapayagan ang pag-aasawa ng magkatulad ang kasarian.
2. Dapat parehong 18 taong gulang (o higit pa) ang nagbabalak mag-asawa.
3. Kung ang ikakasal ay nasa pagitan ng 18 at 21 taong gulang, kinakailangan ang pagsang-ayon ng mga magulang.
4. Dapat humarap ang ikakasal sa isang magdiriwang na opisyal (maaaring isang pari, pastor, hukom o alkalde).
5. Dapat parehong gumawa ng pansariling pagpapahayag na tatanggapin nila ang isa't isa bilang mag-asawa. Halimbawa, sa pagdiriwang ng simbahan, ang ikinakasal ay nagsasabing “ Ako, si (pangalan) ay tumatanggap sa iyo (pangalan ng kaniyang) bilang aking tunay na asawa...”
6. Dapat di-kukulang sa dalawa ang magpapatotoo na nasa sapat na taong gulang (18 taon at pataas) ang ikakasal.

Sa pagdiriwang ng kasalang relihiyon at pantribo, maaaring maiiba ang mga kakailanganin. Ito ay dahil sa karamihan ng mga kasalang relihiyon at pantribo ay napapasailalim nang kanya-kanyang mga sariling tuntunin.

Pag-isipan Natin Ito

Paano kung hindi matiwasay o hindi napanatili ang samahan ng mag-asawa?

Ang batas ay nagsasalooob ng panustos na nauukol sa hindi mapanatiling matiwasay na pagsasama ng mag-asawa. Tuklasan natin. Ipagpatuloy ang pagbasa.

Alamin Natin

Kung hindi matiwasay o hindi mapanatili ang pagsasama ng mag-asawa

May mga pagkakataong hindi nagiging matagumpay ang pagsasama ng mag-asawa. Kadalasan, ang kanilang mga problema ay humihingi nang tiyaga at pagmamahal upang ito'y malutas. Nguni't kung minsan, maaaring masyado nang malaki at matindi ang problema. Maaaring umabot sa puntong ang pinakamabuting gawin nila ay maghiwalay na lamang o mamuhay nang kanya-kanya. Ito ay isang katotohanan na dapat paghandaan. Nguni't hindi rin madali ang maghiwalay.

Nakatali ang mag-asawa sa mata ng batas at ng simbahan. Ang pagtataling ito ay hindi madaling mabaklas. Nagiging mas mahirap ang paghihiwalay kung may anak na mapipilitang mamuhay sa isang watak na pamilya.

Ang batas at simbahan ang magpapasiya sa paghiwalay ng mag-asawa. Ang proseso ay ang paghingi ng o ng kasal.

Ang pagsawalang bisa ng kasal sa batas

Ang pagsawalang bisa ng kasal sa batas na sibil ay ang pagdeklara na ang kasal ay di kailanman nagkaroon ng lehitimo o legal na kaganapan. Ang ibig sabihin ay nagkaroon ng mga depekto sa kasunduan ng kasal magmula't simula pa. Tandaan natin na ang mag-asawa ay lumalagda o pinagkakaisahan ang kontrata ng kasal. Ang kontrata ay itinuturing na legal na dokumento sa ilalim ng batas. Dahil dito, ang batas ang may kapangyarihan na magpasiya kung ito ay wala nang bisa.

Ang ipinagwalang-bisang kasal ay itinuturing na inbalido ang kabuuhan. Halimbawa, dahil sa pinahihintulutan lamang ng batas ang may 18 taong gulang na o pataas ang mga ikakasal, imbalido ang kasal kung ang mag-asawa o isa sa mag-asawa ay wala pang 18 taong gulang.

Maaaring mangyari na ang kasal na balido sa simula ay mapagpasiyahang imbalido. Ito ay nangyayari kung mayroong nilabag na batas ang kontrata ng kasal.

Ang ilan sa mga dahilan na maaaring magpawalang bisa sa kasal ay :

1. Ang isa sa mag-asawa ay may karamdamang walang nang pag-asang gagaling pa;
2. Ang isa ay napatunayang isang adikto sa droga o alcohol, o isang homosekswal;
3. Kung isa o ang pareho ay nangalunya.

Ang mga nabanggit ay itinuturing na labag sa kasunduan na nilalaman ng kontrata ng kasal.

Bagama't kinikilala ng batas na sibil ang kasalan sa simbahan, hindi nito kinikilala o binibigyang bisa ang pagkanulo ng simbahan o samahang relihiyon. Ang pagsawalang bisa sa ilalim ng batas na sibil ay isang legal na proseso na maaari lamang maipagpatupad ng isang husgado.

Ang pagsawalang bisa sa samahang relihiyon

Sa batas ng simbahan o samahang relihiyon, ang isang kasal ay pinawawalaan ng bisa kapag napatunayan na ang naganap na kasal na dapat ay isang tunay o totoong pag-aasawahan ay sa katunayan isa lamang palabas at hindi naglalaman ng mga mahalagang sangkap ng isang tunay na kasalan. Ano ang ibig sabihin nito?

Ang pagdiriwang ng kasal ay itinuturing na sagrado ng mga simbahan o samahang relihiyon. Kung kaya't, ang nagawang di-makatotohanang pangako sa kasal ay pagpapatunay na ang mag-asawa ay hindi nakahandang pumasok sa isang sagradong pagsasama nang sila ay kinasal.

Ang pagsawalang bisa ng kasal sa ilalim ng batas ng relihiyon o batas sibil ay di-nagkakaiba sa kanilang paninindigan na hindi balido ang kasal noong ito ay isinagawa. Kung kaya't walang naganap na kasal. Gayon pa man, kailangang ipaunawa na ang pagsawalang bisa nito (ipinagdiwang ng pari o pastor) ay dapat isagawa ng nagkasal sa simbahan. Ang pagsawalang bisa na ibinigay ng batas na sibil ay hindi kinikilala ng simbahan o mga samahang relihiyon. Bakit?

Ang ipinagdiwang na kasal ng isang relihiyon ay itinuturing na sagrado dahil sa ang nagsagawa ng kasal ay isang sagradong institusyon na kumakatawan sa Diyos. Sa batas sibil, ang pamahalaan ay itinuturing na isang institusyon na itinatag ng tao at kailanman ay di maaaring maging mas mataas sa kumakatawan sa Diyos.

Subukan Natin Ito

Sagutin ang mga sumusunod na tanong. Isulat ang inyong sagot sa mga patlang pagkatapos ng tanong.

1. Narinig o alam mo ba ang diborsyo? Ano ito? _____
2. Ano sa palagay mo ang kaibahan ng pagkanulo at diborsyo?

3. Ikaw ba ay maaring magdiborsyo dito sa Pilipinas? _____

Nasagot mo na ba ang tatlong tanong? Ipagpatuloy ang pagbasa upang inyong malaman kung tama ang inyong sagot.

Dito sa Pilipinas, ang pagsawalang bisa lamang ang maaaring makapagpawalang bisa ng isang kasal. Walang diborsyo sa Pilipinas.

Sa pagsawalang bisa, ang kasal ay inuturing na hindi balido nang ipinagdiwang ito kung kaya't masasabing wala namang kasalang naganap. Sa diborsyo naman, tinatapos ang kasal batay sa mga dahilan na maaaring napapareho sa proseso ng pagsawalang bisa. Kung бага, mayroong totoong kasal na naganap subalit ito ngayon ay wala nang bisa.

Ang diborsyo ay kadalasan naisasagawa sa mas madaling panahon di katulad ng pagsawalang bisa. Ating pakatatandaan na sa proseso ng pagsawalang bisa, ang pakay ay maipahayag na hindi balido ang kasal samantalang sa pagproseso ng diborsiyo, ang bisa ng kasal ay tinatapos lamang.

Sa ilalim ng batas na sibil at batas ng mga samahang relihiyon, parehong hindi nagpapahintulot ng diborsyo sa Pilipinas maliban lamang sa mga Muslim na may batas sa pagdiborsyo. Ito ay isinabatas ng Kongreso ng Pilipinas sapagkat ang relihiyong Muslim ay kumikilala sa diborsyo.

Alamin Natin ang Iyong mga Natutuhan

- A. Isulat sa patlang ang tamang kasagutan.
1. Ang _____ ang nagkakasal sa batas sibil.
 2. Ang tawag sa kasalang isinagawa sa ilalim ng kapangyarihan ng relihiyon ay _____.
 3. Ang tawag sa kasalang isinagawa ng pinuno ng isang tribo ay _____.
 4. Ang _____ ay di kumikilala sa kasal ng tribo o batas sibil dahil sa siya ay isang sagradong institusyon o itinatag ng Diyos.
- B. Isulat ang **T** kung ang pangungusap ay tama at **M** kung ang pangungusap ay mali. Kung ang pangungusap ay mali, ipaliwanag kung bakit.
- _____ 1. Ang mga pastor ng simbahan ay walang kapangyarihang magkasal.
 - _____ 2. Ang kahulugan ng pagsawalang bisa ay walang tunay na kasalang naganap.
 - _____ 3. Kung isa sa mag-asawa ay wala pang labingwalong taong gulang nang sila ay kinasal, ang kasal ay walang bisa.
 - _____ 4. Ang pagsawalang bisa sa batas sibil ay katumbas nang pagsawalang bisa sa simbahan.
 - _____ 5. Hindi maaaring magdiborsyo sa Pilipinas.

Tingnan ang iyong mga sagot sa *Batayan sa Pagwawasto* sa pahina 28.

Tandaan Natin

Huwag kalimutan ang mahalagang puntos ng araling ito.

- ◆ Ang kasal ay isang legal na pagsasama ng mag-asawa.
- ◆ Ang kasal ay maaaring maisagawa ng :
 - Simbahan o relihiyon
 - Batas Sibil
 - Tribo
- ◆ Kung ang pagsasama ng mag-asawa ay hindi matiwasay at walang pinaroroonan, maaaring ang isa sa kanila ay humingi ng pagsawalang bisa nito.

O, Mag-aasawa Ka na Pala

Alam mo na ngayon kung anu-ano ang mga patakaran sa pagpapakasal. Ipagpalagay natin na batay sa mga nabanggit na patakaran, ikaw ay maaari nang ikasal. Nangangahulugan bang ikaw ay handa na para sa buhay mag-asawa?

Maaaring hindi! Isa lamang sa mga konsiderasyon ang pagsunod sa mga patakaran ng batas sibil, simbahan o tribo. Ang isa pang bagay na kasinghalaga ay ang iyong pagkilala at pagtanggap na ang kasal ay isang panghabang-buhay na pagtataya ng sarili.

Pagkatapos ng araling ito, kaya mo nang :

- ◆ Kilalanin ang iba pang dapat bigyan ng konsiderasyon bago mag-asawa;
- ◆ Kilalanin ang mga maaaring asahan sa pag-aasawa;
- ◆ Maipaliwanag ang mga sangkap nang matagumpay na pag-aasawa; at,
- ◆ Kilalanin ang mga konsiderasyon sa pagplano ng iyong kasal.

Pag-isipan Natin Ito

Isipin ang isa sa mga pinakamalapit mong kaibigan. Anong mga pagkakaiba batay sa mga nagugustuhan at di-nagugustuhan, mga pananaw at mga kaugalian ang mayroon ka kung ihambing sa iyong kaibigan?

Alamin Natin

Mga Kaibahang Dapat Bigyan ng Konsiderasyon

Tayo ay may mga kaibahan sa ating mga kaibigan at sa mga taong nakapaligid sa atin. Kung kaya't, malaki ang posibilidad na tayo ay magkaroon din ng pagkakaiba sa asawang ating mapipili.

Sumusunod ay ilan sa mga pagkakaiba na maaaring bigyan nang pansin kung ikaw ay nagpaplanong mag-asawa. Isipin kung paano mo haharapin ang mga ito.

Pagkakaiba sa Pinansyal na Kakayahan at Antas sa Lipunan

Ang pagkakaiba sa pinansyal na kakayahan at antas sa lipunan ay tumutukoy sa pagkakaiba sa kalagayan ng mag-asawa, kung ito man ay galing sa mayaman, mahirap o gitnang antas na pamilya. Ang mga pagkakaibang ito ay madalas na nagiging sanhi ng pag-aaway ng mag-aasawa. Halimbawa, maaaring di-panatag ang loob ng lalaki kung ang antas sa lipunan at pinansyal na kakayahan ay mas-mababa kaysa sa babae.

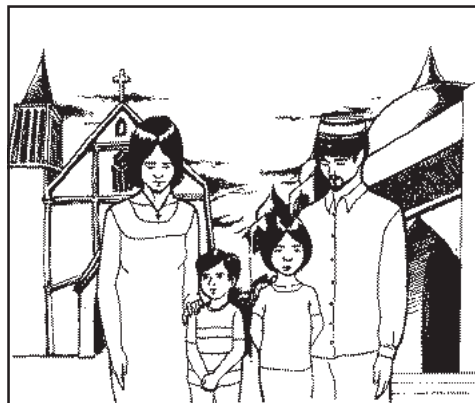
Taon o Gulang

Sinasabing hindi mahalaga ang taon o gulang. Kung minsan ay hindi rin ito totoo. Ito ay nakasalalay kung paano haharapin ng mag-asawa ang agwat sa kanilang edad. Kadalasan, nakabatay ang kagulangan ng tao sa kanyang edad. Halimbawa ay ang kinakailangang pag-uunawa ng isang 40 taong lalaki kung sakaling ang kanyang 22 taong gulang na maybahay ay hindi pa nakahandang tumalikod at iwanan ang mga nakaugaliang masayang gawain nang wala pa siyang asawa.

Relihiyon

Ang mga kaibahan sa mga kaugalian ng pananampalataya ay maaaring magbunga ng problema sa pagpapalaki ng mga anak. Halimbawa ay ang mga kaibahan sa pananaw at kaugalian ng mga Katoliko at Muslim. Isang tanong na kanilang haharapin ay kung ang kanilang mga anak ay sasanayin at palalakihin sa kaugalian at paniniwala ng mga Katoliko o Muslim.

Tanungin ang iyong sarili bago makipagkasunduan na magpakasal : “Handa na ba akong magpanibago ng aking mga paniniwala at nakasanayang kaugalian? Maluwag ba ang aking kalooban na tanggapin isagawa ang nararapat na pagbabago?”

Ipagpalagay mong ikaw ay kabagay ng iyong asawa o kung hindi man, ay handa ka nang magbago ayon sa kanyang mga kaibahan, alam mo na ba kung ano ang iyong hinaharap sa pagbuhay nang may-asawa?

Subukan Natin Ito

Ano ang iyong mga inaasahan sa buhay pag-aasawa? Isulat ang inyong mga sagot .

Ipagpatuloy ang pagbasa upang malaman kung ano ang mga haharapin sa pag-aasawa.

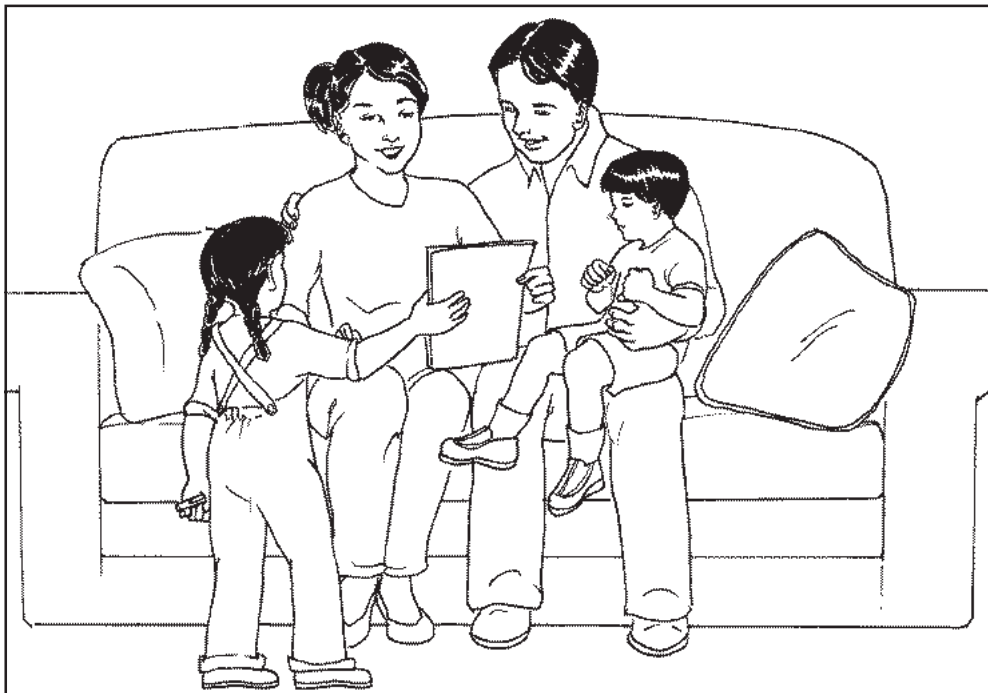
Alamin Natin

Anu-ano ang iyong dapat asahang haharapin sa pag-aasawa?

May mga ilang bagay na maaari mong asahan sa buhay mag-asawa.

Asahan na panghabang-buhay mong itataya ang iyong sarili, pagtatayang puno ng ligaya at paghihirap.

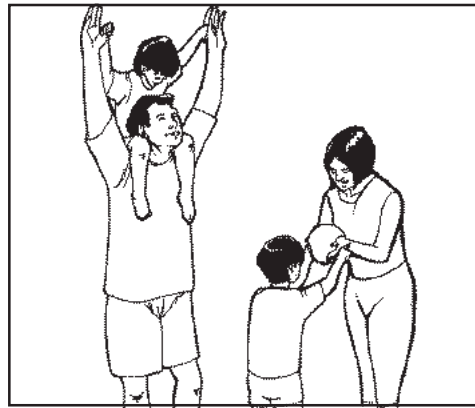
Ang buhay mag-asawa ay isang pagtaya at pag-alay ng iyong sarili sa isang tao at sa iyong pakikitungo sa taong iyon. Unawain na sa iyong pagtataya ng sarili, ikaw ay nangangako na habang-buhay mo siyang pakikisamahan, ano pa man ang mangyari.

Asahan ang iyong pagiging magulang

Ang pagiging magulang ay isang napakamahalagang responsibilidad sa buhay mag-asawa. Ang pagiging magulang ay nagsisimula sa pagdadalang-tao ng babae. Ito ay natural na kahihinatnan pagkatapos ng kasal. Kinakailangang pag-isipan kung ikaw ay nakahanda – sa pangangatawan at damdamin – na pumasok sa pagkamagulang.

Kung ikaw ay babae, nararapat mong maunawaan na malaki ang gagampanang mong responsibilidad bilang isang ina. Ang isang magiging ina ay kinakailangang malusog sa kanyang pangangatawan at damdamin upang siya ay makapagbigay-buhay sa isang malusog at malakas na sanggol at maging handa sa mga pagsubok ng pag-aalaga sa kanyang bagong sanggol. Ang ina ay dapat handang isatabi ang iba niyang mga ginagawa upang tugunan ang pangangailangan ng sanggol. Maliban dito, patuloy rin niyang gagampanan ang tungkulin ng mabuting maybahay at asawa.

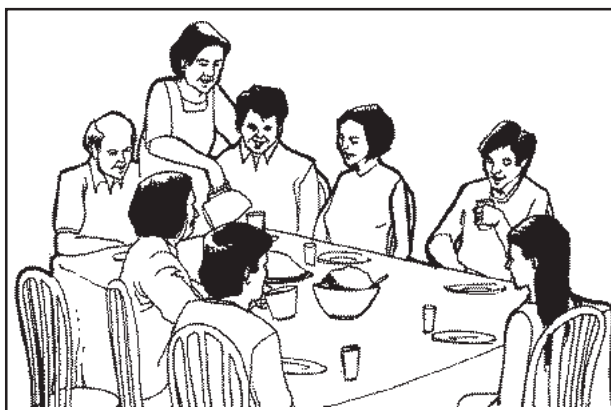

Kung ikaw naman ay lalaki, nararapat mong maunawaan na ang pagiging ama ay isang malaking responsibilidad. Ikaw ay hindi lamang isang asawa nguni't isa na ring ama. Bilang padre de familia, ikaw ang pangunahing inaasahan na panggagalingan ng materyal na mga pangangailangan. Hindi ka rin makaliligtas sa mga tungkulin sa pagpapalaki ng bata dahil sa ikaw ang lalaki.

Napakahalaga ring pag-isipan ang pinansyal na aspeto ng pagkamagulang. Ang inaasahang pagsilang ng isang sanggol ay nangangahulugang may bagong mga pagkakagastusan. Una ay ang halaga ng pagpapa-anak at sumusunod ang pagpapakain, pagdadamit, pamamahay, paglilibang at pagpapaaral ng bata.

Asahan ang mabuting pakikitungo sa iyong mga kamag-anak

Magmula sa inyong kasal, ang iyong pamilya at ang pamilya ng iyong kabiyaik ay nagkaroon na ng ugnayan. Ikaw ay kusang nagiging bahagi ng pamilya ng iyong asawa at siya naman nang iyong pamilya. Sa ating bayan, ang pagiging kamag-anak ay may malawak na kahulugan at humihingi ng masalimuot na pakikipagtunguhan.

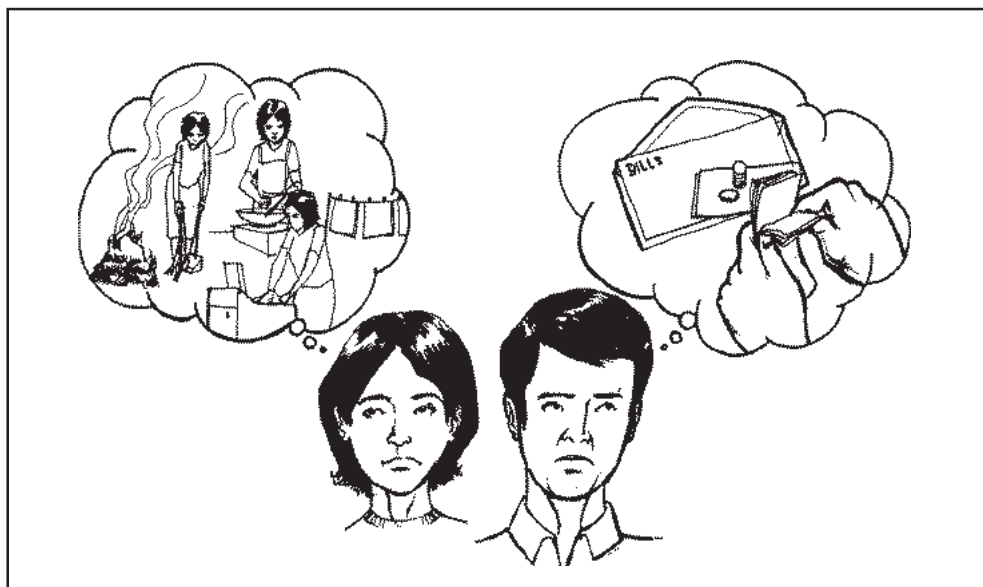
Hindi lamang ang pamilya ng iyong asawa, pati ang kanyang mga lolo, lola, tiyo, tiya at mga pamangkin ay dapat mong pakitunguhan. Ang kinaugaliang pagkakalapit ng mga angkan dito sa Pilipinas ay maaaring makabuti at maaari ring di-makabuti sa iyo. Ito ay makabubuti sa kadahilanang maraming kamag-anak ang handang maki-isa kung kayo ay

may problema. Maaari ring di-makabuti sapagka't maraming kamag-anak ang makikialam sa inyong pamumuhay.

Kapag ikaw ay kinasal na, kailangan mong tanggapin ang pagkatao ng pamilya at kamag-anak ng iyong asawa. Kailangan mong magkaroon ng mabuting pananaw at pagtanggap sa kanila.

Asahan ang pamamahala ng iyong sariling tahanan

Kalakip ng pamamahala ng tahanan ang pagpapasya. Kasama rin nito ang pagkilala, pagpaplano, pagsasaayos at paggamit ng yaman ng pamilya upang maisagawa at makamit ang mga mithiin ng pamilya. Kung ikaw ay mag-aasawa, kailangang handa kang magpasya sa mga bagay na ito. Kasama sa iyong pagpapasya ang mga maliliit na gawaing-bahay hanggang sa pamamahala ng hanap-buhay at negosyo.

Subukan Natin Ito

Ano sa iyong palagay ang mga sangkap na kailangan ng isang matagumpay na buhay mag-asawa. Isulat ang iyong mga sagot.

Ihambing ang iyong mga sagot sa ating mga sumusunod na tatalakayin.

Alamin Natin

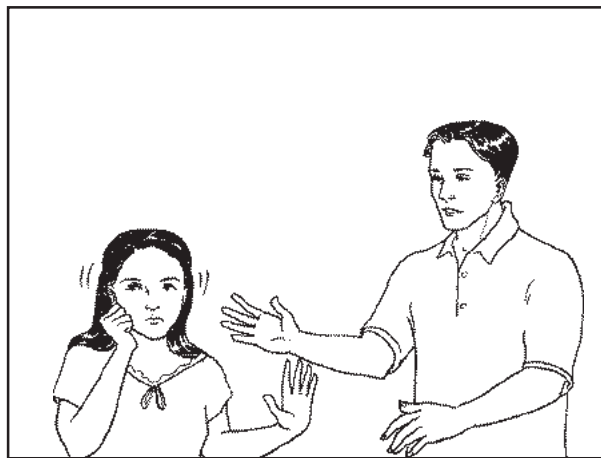
Ang mga sangkap ng matagumpay na pag-aasawa

Hindi maaaring asahan na ang bawa't araw sa buhay mag-asawa ay magiging maayos. Darating at darating ang mga pagkakataon na kayong mag-asawa ay di-magkakaisa sa mga bagay-bagay. Nasa mag-asawa kung ang ganitong mga pangyayari ay magpapatibay o magpapahina ng inyong pakikitungo at pagsasama.

Upang maging matagumpay ang buhay mag-asawa, kailangang handa kang :

Umunawa sa iyong kabiya

Tandaan na bawa't nilalang ay may kanya-kanyang pagkukulang at kahinaan. Walang taong lubos ang kaganapan. Maaari kayong magkaroon ng kabiya na karinyosa at mapagkalinga nguni't sumpungin. Tiyak na magkakaroon ang iyong kabiya ng mga paniniwala at pananaw at mga kaugalian na maaring hindi ka sumasang-ayon subali't kailangan mong tangapin ang mga ito.

Magkalinga sa iyong asawa

Ang ibig sabihin ng pagkalinga ay maging handa kang tumugon sa mga pangangailangan ng kabiya. Bawa't isa ay may maraming pangangailangan. Kasama dito ang pagkain, damit, bahay; ang kaibigan at kasama-sama; ang kaligayahang sekswal; ang paggalang at pagkilala ng iba at ang sariling kaganapan. Kung ikaw ay mag-aasawa, ikaw ay kailangang handang harapin at ipagkaloob ang ganitong mga pangangailangan ng iyong kabiya at ituring ang mga itong kasing-halaga ng iyong mga sariling pangangailangan.

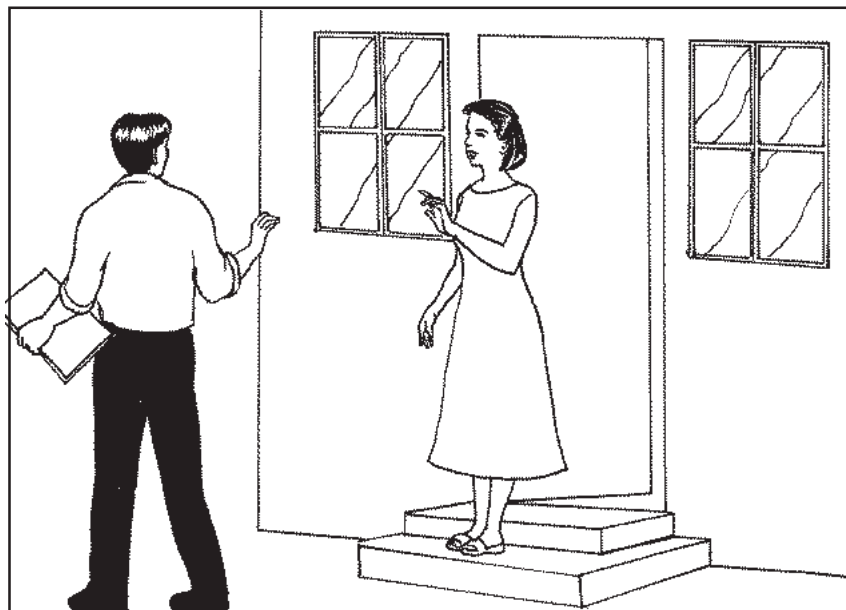
Maki-isa sa iyong asawa

Upang maging maayos ang pagsasama ng mag-asawa, kailangang magbigayan. Halimbawa ay ang pagkakaisa ng magkabiyak sa mga bagay na dapat pagpasyahan. Kailangan din ninyong magtulungan sa mga gawaing-bahay at pagpapalaki ng mga bata.

Maging tapat

Upang maging matatag ang pagsasama ng mag-asawa, kailangang lubos ang kanilang pagtitiwala sa isa't-isa. Ibigay ang buong pagtitiwala sa iyong kabiyak upang ito rin ang kanyang isukli sa iyo. Tandaan na ang pag-aasawa ay isang habang-buhay na pagtataya ng sarili. Kung itataya at iaalay mo ang iyong sarili sa isang tao, nararapat lamang na siya ay lubos mong pinagkakatiwalaan.

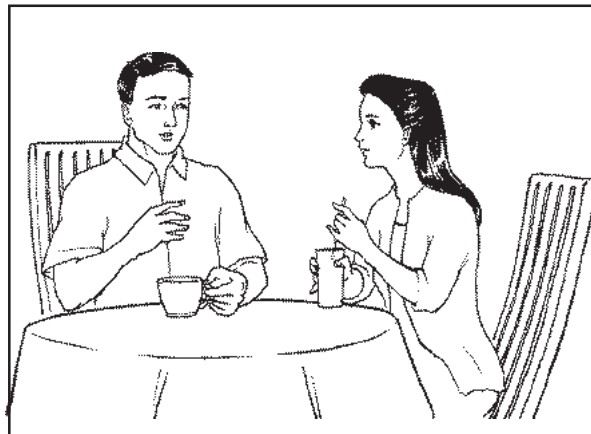
Bumuo ng pinagkaisahang paniniwala

Bawa't tao ay may mga paniniwala na bumubuo ng kanyang pilosopiya sa buhay. Ito ang nagbibigay ng direksiyon sa pang-araw-araw na buhay ng mag-asawa at pati na rin sa kanilang pakikitungo sa ibang tao. Kung nais mong mag-asawa, kailangan mong baguhin o isa-ayos ang sarili mong mga pananaw at pagpapahalaga na iyong nakaugalian upang kayong mag-asawa ay makabuo ng pilosopiya na inyong pagkakaisahan.

Pakikipag-usap sa iyong kabiya

Hindi maaaring magsama ang dalawang tao nang habang-buhay kapag walang pakikipag-usap sa isa't isa – ang wastong pag-uusap. Ang pag-uusap ng mag-asawa ay kinakailangan upang matamo ang palitang pag-aareglo. Ang pagkakaiba sa pagitan ng dalawang magkahiwalay na pagkatao na iba-iba ang mga pangangailangan ay maaaring maisaayos nang walang awayan sa pamamagitan ng mabuting pag-uusap. Kailangang matuto kang umupo at makipag-usap tungkol sa mga isyu na hindi ninyo mapagkasunduan ng iyong kabiya upang makarating sa isang maayos na kasunduan.

Subukan Natin Ito

Sa Aralin Bilang 1, tinalakay natin ang iba't ibang mga uri ng kasalan – ang simbahang kasal, kasalang sibil at ang kasalang pantribo. Alin, sa iyong palagay, ang naaangkop para sa iyo? Bakit? Isulat ang iyong mga sagot sa mga patlang sa ibaba.

Ang pagpili kung anong uri ng kasal ay nakasalalay sa iyong kultura, mga paniniwala at kakayahang pananalapi.

Alamin Natin

Kasalang Relihiyoso, Sibil o Pantribo

Marahil, pipiliin ng mga kasali sa mga grupong etniko ang kasalang pantribo. Ang iba ay kinakailangang pumili sa kasalang simbahan o sibil. Matagal ang kinakailangang paghahanda sa kasalang simbahan o kasalang sibil. Nguni't mas-madali at mas-mabilis ang paghahanda sa kasalang sibil kaysa sa simbahan.

Sa kasalang sibil, kinakailangang magbigay ng mga dokumento, katulad ng katunayan ng kaarawan, at kinakailangang dumalo sa isang seminar o pagpapayo. Ang mismong seremonya ay maaaring tumagal lang ng 10 minuto. Ito ay dahil ang mahalaga ay ang pagpapahayag ng pares na tinatanggap nila ang isa't isa bilang mag-asawa.

Sa isang relihiyosong kasalan, ang pares(o isa sa kanila) ay dapat na kasapi ng simbahan kung saan sila pakakasal. Ikaw at ang iyong kabiya, kung kayo ay Katoliko, ay kinakailangang magbigay ng katunayan ng binyag at kumpil. Sa ibang mga simbahan, hindi ka maaaring pakasal kung kahit isa sa inyo ay hindi pa nabibinyagan at nakukumpilan sa simbahan na inyong pagdarausan ng inyong kasal. Sa ibang simbahan, kinakailangang parehong kasapi ang pares sa parehong simbahan. Hinihiling din ng simbahan na dumalo ang pares sa isang seminar at pagpapayo bago ang mga ito ay ikasal. Mas-matagal din ang mga seremonyang kasal sa simbahan dahil ito ay dinadaos sa loob ng Misa.

Matapos mong magpasya kung anong uri ng kasalan ang nais mo, kinakailangang isipin mo din ang uri ng pagdiriwang ng kasal mo. Sa pagpili kung payak o malakihan ang iyong kasal, isa-alang-alang mo ang mga pangangailangan at mga pakinabang at di-pakinabang ng bawa't isa.

Subukan Natin

Anu-ano ang mga pakinabang at di-pakinabang sa payak at malakihang pagdiriwang ng kasal? Isulat ang iyong mga sagot sa mga patlang sa ibaba.

Nakaisip ka ba ng maraming mga pakinabang at di-pakinabang ng payak at malakihang pagdiriwang ng kasal?

Maaaring maging mas-mura ang payak na pagdiriwang ng kasal dahil iilan lamang ang karaniwang naiimbita. Sa kabilang dako, maaaring maging mahal ang malakihang pagdiriwang ng kasal nguni't mas-maalala dahil sa bilang ng mga bisita at sa kalakihan ng okasyon.

Magpatuloy sa pagbabasa upang marami pang matuklasan.

Alamin Natin

Payak o malakihang pagdiriwang ng kasal

Sa pagpili kung anong uri ng kasalan ang nais mo, ang elemento ng panahon ay napakahalaga. Halimbawa, kung nais mong magpakasal kaagad at nais mo ng isang malakihang pagdiriwang, maraming paghahanda ang kinakailangan mong isaisip sa maikling panahong nalalabi para sa paghahanda. Halos lahat ng mga malakihang pagdiriwang ay kinakailangan ng sapat na panahong paghahanda; sa katunayan, kung nais mo ng isang malakihang pagdiriwang, maaari kang magsimulang maghanda at magplano isa o anim na buwang layo sa takdang araw ng kasal.

Ang mga kinakailangang pag-isipan sa pagpili ng uri ng pagdiriwang ng iyong kasal ay ang mga sumusunod :

- ◆ ang mga gawaing kasama sa kasalan; at
- ◆ ang mga gagastusin upang maitaguyod ang mga gawain.

Talakayin natin ang unang pangangailangan – ang mga gawaing kasama sa kasalan.

Ito ang talaan ng mga gawain sa pagpapalano ng kasal. Maaari mong alisin o hindi ang ilan sa mga gawain ayon sa napili mong uri ng kasalan.

- ◆ Pagpasyahan ang araw, istilo at badyet
- ◆ Pagpasyahan ang bilang ng mga padrino na nais ninyo at ipaalam sa kanila
- ◆ Makipag-ugnayan sa simbahan
- ◆ Pagpasyahan ang kulay (motif) ng iyong kasal
- ◆ Ihanda at ibigay ang mga kinakailangang dokumento sa simbahan
- ◆ Pumili ng lugar ng pagkakainan at magpareserba
- ◆ Mamili ng susuutin, o magsimulang makipag-ugnay sa gagawa ng susuutin
- ◆ Maghanda ng mga ipamimigay
- ◆ Ipadala ang mga imbitasyon
- ◆ Pag-usapan at isaayos ang mga seremonya sa kainan
- ◆ Makipag-ugnayan sa “make-up artist”
- ◆ Siguraduhin ang pagdalo ng mga bisita

Maliban sa pag-iisip sa mga gawain na kasama sa paghahanda ng kasal, kailangang isaisip din ang maaaring mga gastusin sa pagdiriwang ng kasal. Ang mga gastusin ay nakatala sa ibaba.

Maaaring pagkagastusan :

Para sa Paghahanda ng Kasal

- ◆ Mga bayad sa simbahan / mga bayad sa City Hall
- ◆ Mga bayad sa lisensya / Iba pang mga bayad para sa pag-proseso ng mga dokumento

Para sa Pagdiriwang ng Kasal

- ◆ Potograpiya
- ◆ Paglalahad sa “video”
- ◆ Isusuot ng nobya / terno o barong ng nobyo
- ◆ Mga palamuti at bulaklak sa simbahan
- ◆ Pagpapaayos ng buhok at “make-up”
- ◆ Mga suot ng mga pangalawang padrino
- ◆ Pag-arkila ng lugar ng pagkakainan
- ◆ Serbisyo sa pagkain o “caterer”
- ◆ Mga imbitasyon
- ◆ Mga ipamimigay
- ◆ Sasakyan ng nobya
- ◆ Keyk sa kasal

Pagkatapos ng Kasal

- ◆ Gastos sa pulut-gata

Marami sa mga gastusin ay nakasalalay sa bilang ng mga bisita sa inyong kasal. Bigyang pansin din ang lugar na pagdarausan ng iyong kasal upang malaman ang iyong mga gastusin.

Ito ay ilan sa mga kailangang isipin sa pagtakda ng araw ng iyong kasal :

1. Sa pangkalahatan, mas-madaling makadalo ang mga bisita kapag Sabado o Linggo. Mas-popular ang mga araw ng Sabado at Linggo at dahil mayroon lang 52 na katapusan ng linggo, narereserba kaagad ang mga popular na pagdarausan ng kasalan.
2. Paunang narereserba din ang mga serbisyong pangkasal at mga dalubhasa sa kasalan. Ang mga dalubhasang ito, katulad ng potograpo, magbubulaklak, mga musikero at katerer ay mas-abala kapag Sabado at Linggo. Mas-mabuting arkilahin sila sa regular na araw.

Sa ibang mga lugar at mga serbisyo, mas-mahal ang bayad kapag katapusan ng linggo kaysa regular na araw.

3. Dahil ang mga taga-tustos sa kasal (katulad ng mga taga-ayos ng bulaklak) ay hindi kasing abala kapag regular na araw, maaaring makakuha ka ng mas-mabuting serbisyo galing sa kanila.

Maaaring mag-iba-iba ang mga bayad sa hotel at paglakbay ayon sa araw at paunang pasabi.

4. Kung nais mo ng isang tradisyunal na kasalang simbahan, maaaring may mga ipinagbabawal na araw sa pagkasal ang iyong simbahan, meskita, “synagogue” o templo.
5. Dahil ang mga taga suplay (tulad ng mga taga-ayos ng mga bulaklak) ay di-gaanong okupado sa mga ordinaryong araw, nararapat na pumunta ka sa mga araw na ito upang mas magandang serbisyo ang nakukuha mo mula sa kanila.
6. Maaaring magbago ang presyo ng hotel at biyahe para sa inyong honeymoon depende sa mga araw sa isang linggo at halaga ng pagbibigay mo nang maagang abiso.
7. Kung nais mong magkaroon ng tradisyong kasal ang inyong simbahan, moske o temple ay posibleng may mga restriksiyon ang mga araw na pupwede para sa inyong kasal.
8. Mayroon bang maaaring makasabay o sunod na mayor na okasyong pampamilya? Minsan ay maaari mong pakinabangan ang mga pagtitipon ng mga pamilya, mahalagang kaarawan, muling pagsasama-sama o ibang okasyon upang itakda ang iyong kasal na malapit sa mga nasabing pagdiriwang upang maaaring makadalo ang ibang malayo pa ang pinanggalingan.
9. Para sa nobya : Maaari mong tantyahin ang iyong buwanang siklo upang hindi mataon sa iyong kasal.
10. Marami ka bang panahon upang pagsabihan ang iyong mga bisita? Maaaring tumagal ng higit sa anim na linggo ang pagpapagawa ng mga imbitasyon at kinakailangang ipadala mo pa ang mga ito mga anim na linggo bago ng kasal. Kung nais mong makadalo ang mga bisita mong manggagaling sa malayong pook, baka kailangan pa nang mas-matagal na panahon upang maitakda ang mga transportasyon at gumawa ng iba pang mga kinakailangang pagsasaayos.

Alamin Natin ang Iyong mga Natutuhan

Basahin ang sitwasyon sa ibaba.

Nagpasya si Tony at Guia na magpakasal. Si Tony ay 30 gulang at si Guia ay 20. Kakatapos lang ng kolehiyo si Guia. Si Tony naman ay nagmamaneho ng taksi. Hindi nakatapos ng pag-aaral si Tony. Iniisip ng mga magulang ni Guia na hindi pa dapat magpakasal si Guia dahil bata pa siya.

Anong payo ang maibibigay mo kay Guia at Tony? Isulat ang iyong sagot sa ibaba.

Ihambing ang iyong mga sagot sa nasa *Batayan sa Pagwawasto* sa pahina 28.

Tandaan Natin

- ◆ Mayroong mga pagkakaiba na dapat mong isaalang-alang. Ilan sa mga ito ay:
 - Pagkakaiba sa katayuan sa buhay at pinansyal na katayuan
 - Gulang o taon
 - Relihiyon
- ◆ Kasama sa mga bagay na inaasam mo sa pag-aasawa ay :
 - Panghabang-buhay na pangako
 - Pagiging magulang
 - Mahusay na pakikitungo sa mga kamag-anak at biyenang
 - Pangangasiwa sa sariling tahanan
- ◆ Ang mga sangkap ng isang matagumpay na pag-aasawa ay:
 - pag-uunawa sa kabiya
 - pag-aalaga sa pangangailangan ng bawat isa
 - katapatan at pagtitiwala
 - pagtanggap sa iisang pagsasamang pilosopiya
 - wastong pag-uusap
- ◆ Kung nais mong magpakasal, maaari kang pumili kung payak o malakihang pagdiriwang ng kasalan. Ang gastusin sa kasalan ay nakasalalay sa iyong mga kagustuhan para sa iyong kasal.

Ibuod Natin

Huwag kalimutan ang mahahalagang paksa sa modyul na ito:

- ◆ Ang kasal ay isang legal na pagsasama ng mag-asawa.
- ◆ Ang kasal ay maaring maisagawa ng:
 - Simbahan o relihiyon
 - Batas Sibil
 - Tribo
- ◆ Kung ang pagsasama ng mag-asawa ay hindi umuubra at walang pinaroroonan, maaring ang isa sa kanila ay humingi ng pagsawalang bisa nito.

Anu-ano ang mga Natutuhan mo?

Bilugan ang titik nang pinakamahusay na sagot.

1. Sinasabing ang pag-aasawa ay lehitimo o tunay dahil :
 - a. ito ay pinapayagan at pinagtibay ng batas
 - b. ang mga di-kasal o hiwalay na tao lamang ang maaaring magpakasal
 - c. ang mga taong nagpapakasal ay nagmamahalan
 - d. ito ay isang panghabang-buhay na pagsasama
2. Alin sa mga sumusunod na kasalan ang ipinagdiriwang ng isang hukom o alkalde?
 - a. Simbahang kasalan
 - b. Kasalang sibil
 - c. Kasalang Pantribo
 - d. Kasalang Barangay
3. Alin sa mga sumusunod na pahayag tungkol sa kontrata ng kasal ang hindi totoo?
 - a. Palaging nakasulat ang mga kontrata sa kasal
 - b. Ipinapaliwanag ng kontrata sa kasal ang mga karapatan at obligasyon ng mag-asawa sa isa't isa
 - c. Kinikilala ng batas ang mga kontrata sa kasal.
 - d. Kinikilala ng simbahan ang mga kontrata sa kasal.

4. Hindi kinikilala ng simbahan ang kasalang sibil dahil :
 - a. labag sa batas ang kasalang sibil.
 - b. Nabuo ang kasalang sibil sa pantaong institusyon – ang pamahalaan.
 - c. Hindi kasing pormal ng simbahang kasalan ang kasalang sibil.
 - d. lahat nang nasa itaas
5. Alin sa mga sumusunod na mga pahayag ang wasto sa kinakailangang gulang o taon sa pag-aasawa sa ilalim ng batas-sibil ?
 - a. Ang pares ay kinakailangang may 18 gulang o mababa
 - b. Ang pares ay kinakailangang may 18 gulang o pataas.
 - c. Ang lalaki ay dapat may 18 gulang o pataas habang ang babae ay dapat 18 gulang o mababa.
 - d. Wala sa itaas.
6. Alin sa mga sumusunod ang halimbawa ng isang pares na may pagkakaiba sa pinansyal at katayuan sa buhay ?
 - a. Ang lalaki ay mayaman, ang babae ay mahirap
 - b. Ang lalaki ay 48 gulang, ang babae ay 30
 - c. Katoliko ang lalaki, ang babae ay Saksi ni Jehovah
 - d. Mataba ang lalaki, payat ang babae.
7. Ang pagtugon sa pangangailangan ng iyong kaniyak ay isang palatandaan ng:
 - a. pag-aalaga
 - b. pag-uunawa
 - c. pagtutulungan
 - d. katapatan
8. Alin sa mga sumusunod na pahayag tungkol sa pagpapawalang-bisa ang totoo?
 - a. Magkatulad ang pagpapawalang-bisa sa ilalim ng batas na sibil at ng simbahan.
 - b. Maaaring mapawalang-bisa ng batas ng simbahan ang isang kasalan.
 - c. Ang pagwawalang-bisa sa sibil at simbahan ay magkatulad
 - d. Ang pagsawalang bisa ay katulad ng diborsiyo.

- 9, Ano ang mga magkatulad na paghahanda sa kasal ng batas sibil at ng simbahan?
- Mga kinakailangang dokumento
 - Ang seremonya
 - Ang pagdalo sa isang seminar o pulong na pagpapayo
 - Wala sa itaas.
10. Alin sa mga sumusunod ang pakinabang ng pagtakda ng kasal sa katapusan ng lingo o sa mga araw ng Sabado o Linggo?
- Ang halaga ng mga pangangailangan sa kasal ay mas mura
 - Mas may pagkakataon ang mga bisitang nakatira sa labas ng Maynila na makadalo
 - Mas madaling gumawa ng reserba sa mga hotel at simbahan
 - Wala sa itaas.

Ihambing ang iyong mga sagot sa nasa *Batayan sa Pagwawasto* sa pahina 28–29.

Kung ikaw ay nakakuha ng :

0– 4	Kailangan mong pag-aralan muli ang modyul na ito
5– 6	Balikan mo ang mga bahagi ng modyul na hindi mo naunawaan.
7– 8	Magaling! Subalit pasiguro mong balikan ang mga araling nagkamali ka nang pagkasagot.
9–10	Napakagaling! Alam mo na ang mga dapat mong pagtuunan nang pansin bago magpakasal.

Batayan sa Pagwawasto

A. Anu-ano na ang mga alam mo? (*pahina 2*)

- I.
 1. pag-aasawa
 2. kasalang sibil
 2. kasalang pantribo
 3. pagkakabagay
 4. pagkanulo
- II.
 1. **F** Kinakailangang bigyan ng dalawang nagbabalak na mag-asawa ng kaukulang pansin ang maraming bagay bago sila magpakasal. Ilan dito ay ang kanilang mga pagkakaiba at inaasam o inaasahan.
 2. **F** Bagama't hindi dapat maging handlang sa pag-aasawa ang mga kaibahan ng mag-asawa sa antas ng lipunan at aring yaman, ang mga ito ay hindi dapat isawalang-bahala. Dapat pag-usapan ang mga bagay na ito bago magpakasal upang ang mag-asawa ay maka-iwas sa pag-aaway pagkatapos ng kasal.
 3. **T**
 4. **T**
 5. **F** Ang pagpasya kung ang ipagdiriwang ng mag-asawa ay payak o malakihang handaan ay dapat ibatay sa kanilang perang naihanda at napupusuang uri ng **pagdiriwang**.

B. Aralin Bilang 1

Subukan Natin Ito (pahina 6)

1. **F** Ang mga nagbabalak na mag-asawa na nasa 18 – 21 taong gulang ay kailangang magkaroon ng pahintulot ng kanilang mga magulang.
2. **F** Kailangan ng di-kukulang sa dalawang (2) magpapatotoo sa wastong gulang ng ikakasal.
3. **F** Ang alkalde, hukom, pastor o pari at hindi ang Punong Barangay ang maaaring magdiwang ng kasal.

Alamin Natin ang Iyong mga Natutuhan (pahina 10)

- A.
1. Hukom o Alkalde
 2. Simbahang Kasal
 3. Kasal pantribo
 4. Kontrata ng mag-asawa
 5. Simbahan
- B.
1. **F** Sa ibang relihiyon, ang pastor ang nagdiriwang ng kasal.
 2. **T**
 3. **T**
 4. **F** Ang mga relihiyosong institusyon ay hindi kumikilala sa pagsawalang bisa ng kasal sa batas na sibil.
 5. **T**

C. Aralin Bilang 2

Alamin Natin ang Iyong mga Natutuhan (pahina 23)

Ito ay isang halimbawang sagot. Maaaring mayroon kang kaibang kasagutan. Ipakita ang iyong ginawa sa iyong Instructional Manager.

Una sa lahat, dapat bigyan ng konsiderasyon ni Tony at Guia ang pagkakaiba ng kanilang taon (10 taon). Si Tony, dahil nasa 30 taong gulang na siya, ay maaaring handa nang magpakasal. Sa kabilang dako, kakatapos lang ni Guia sa kolehiyo at magsisimula pa lang siya sa kanyang propesyon. Dapat ding bigyang konsiderasyon na hindi nakatapos ng pag-aaral si Tony. Maaaring makakuha ng trabaho si Guia na magbibigay nang mas-mataas na sweldo kaysa kay Tony. Dapat pag-usapan ng dalawa ang mga pagkakaibang ito upang maiwasang maging mga isyu ito sa darating na panahon. Dahil hindi pa sang-ayon ang mga magulang ni Guia sa kanilang pagpapakasal, maaaring mahirapan si Tony na makisama sa kanyang mga biyenang. Bago mag-asawa, dapat siguraduhin ng dalawa na bukas ang linya ng pag-uusap o komunikasyon nila.

D. Anu-ano ang mga Natutuhan Mo? (pp. 24–26)

1. **(a)** Ito ay isang mahalagang pangangailangan upang ang isang bagay ay maging lehitimo o totoo. Sa pag-aasawa, ito ay maaaring batay sa batas ng sibil o simbahan.
2. **(b)** Kasalang simbahan. (a) ay ipinagdiriwang ng pari, pastor, ministro o ibang pinuno ng simbahan. Ipinagdiriwang ng pinuno ng tribo ang kasalang pantribo (c) . Walang tinatawag na kasalang barangay (d).

3. **(a)** Ang mga kontrata ay maaaring nakasulat o maaaring kilalanin ayon sa tradisyon, katulad ng kaso ng mga kasalang pantribo.
4. **(b)** Itinuturing ng simbahan ang sarili bilang banal na institusyon na hindi napapasailalim sa kahit anong pantaong institusyon.
5. **(b)** Dapat ay 18 gulang pataas ang pares. Hindi maaaring magpakasal ang mga mas-bata sa 18 gulang.
6. **(a)** Ang pagkakaiba sa antas sa lipunan at pinansyal na pagkakaiba ay tumutukoy sa pagkakaiba sa kalagayang panlipunan at ekonomiya. Titik (b) ay tumutukoy sa pagkakaiba sa taon o gulang. Titik (c) ay tumutukoy sa kaibahan sa relihiyon. Titik (d) ay tumutukoy sa kaibahan sa bigat.
7. **(a)** Ang pagiging maasikaso ay pagbibigay konsiderasyon na magkasing- halaga ang inyong mga pangangailangang mag-asawa. Ang pagiging maunawain (b) ay ang pagtatanggap ng mga kahinaan ng iyong kabiya. Ang pagiging matulungin (c) ay ang pagkakasundo sa isang “pagbibigay at pagtatanggap” na ugnayan. Ang pagiging tapat (d) ay ang pagpapatupad ng pangakong magkaroon na panghabang-buhay na pagtataya sa isa’t isa.
8. **(c)** Ito sa katotohanan ang malaking pagkakaiba ng diborsyo at pagsawalang bisa. Tinatapos ng diborsyo (d) ang pagpapatibay ng kasalan habang ang pagsawalang bisa ay nagpapahayag na ang kasalan ay hindi pinagtibay sa panahong ginanap ito. Ang pagsawalang bisa ng simbahan at sibil ay magkaiba (a). Sa katotohanan, ang pagsawalang bisa ay inilathala ng isa ay hindi kinikilala ng kabilang institusyon. Ang batas sibil at hindi ang batas ng simbahan ang maaaring magpahayag na ang kasalan ay walang bisa o maaaring mapawalang-bisa. (b).
9. **(c)** Ang pagpapayo o seminar ay kinakailangan upang ipaalam sa ikakasal ang kanilang hinaharap sa pag-aasawa. Ang mga kinakailangang mga dokumento (a) ng kasalang simbahan, halimbawa, ay ang katunayan ng binyag at kumpil, na hindi na kailangan sa kasalang sibil. Ang mga seremonya ay magkaiba rin (b). Kinakailangan lamang sa kasalang sibil ang pagpapahayag na tatanggapin nila ang isa’t isa bilang mag-asawa habang sa kasalang simbahan, ang seremonya ng kasal ay napapaloob sa Misa.
10. **(b)** Dahil ang katapusan ng linggo ay “work holidays”, mas-malaking posibilidad na makakadalo ang iyong mga bisita. Dahil dito, mas ninanais nang maraming tao ang kasalan ng Sabado o Linggo. Sa pangkalahatan, ang bayad sa pagrereserba ay mas-mahal kapag Sabado o Linggo (a), at ang mga ito ay mas-mahirap ding ayusin (c).

Mga Sanggunian

<http://ic.net/~erasmus/raz150.htm>

<http://ourworld.compuserve.com/homepages/Josephcbuckley/queries.htm>

<http://www.marriagetools.com/creating/counseling.htm>

<http://www.marriagetools.com/creating/marriagemean.htm>

<http://www.marriagetools.com/creating/willgodbethere.htm>

<http://www.marriagetools.com/maintaining/beforeachild.htm>

<http://www.marriagetools.com/repairing/understandingforgiveness.htm>

<http://www.marriagetools.com/repairing/index.htm>

<http://www.theweddingguide.co.uk/atimetable.htm>

Pasimo, Renato (1998). *Family Code of the Philippines*. National Bookstore: Navotas Press.